

ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

The People's Attitude towards Community Meeting in Nong Khae,

Saraburi Province

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ทศนคติของประชาชนต่อการจัดประชคมในอำเภอหนองแค จังหวัด
สระบุรี
(ภาษาอังกฤษ) The People's Attitude towards Community Meeting in Nong Khae,
Saraburi Province

นามผู้วิจัย (ภาษาไทย) วันชนะ มาเกิด
(ภาษาอังกฤษ) Wanchana Makedd

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6417902003

สาขา การปกครอง

คณะ บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2566

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์แล้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์.ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี)

เมื่อวันที่.....30...../.....เมษายน...../.....67.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์

วันที่.....30.....เดือน...เมษายน.....พ.ศ...67.....

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
โดย : วันชนะ มาเกิด
ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา : การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :

(ยศศาสตราจารย์.ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี)

การวิจัยเรื่อง “ทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 คน ซึ่งใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.23, S.D.=.64$) 2) ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศที่แตกต่างกันมีทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ 3) การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ทักษะคิดของประชาชน, การจัดประชาคม, จังหวัดสระบุรี

ABSTRACT

Research Title : The People's Attitude towards Community Meeting in Nong Khae,
Saraburi Province

Researcher : Wanchana Makerd

Degree : Master Degree of Political Science (Government)

Major : Government

Advisor :

.....
(Prof. Dr. Yuwat Vuttimedhi)

The study aimed to: 1) study the level of the people's attitude towards community meetings in Nong Khae, Saraburi Province; 2) compare demographic factors and the people's attitude towards community meetings in Nong Khae; and 3) analyze the relationship between the political participation and the people's attitude towards community meetings in Nong Khae, Saraburi Province. The research was quantitative research and samples were derived from accidental sampling. A total of 400 residences in Nong Khae, Saraburi Province were sampled and data were collected by questionnaire. The statistical techniques used were percentage, Mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Pearson's Moment Product Correlation.

The research found that: 1) the level of the people's attitude towards community meetings in Nong Khae, Saraburi Province was the highest level ($= 4.23$, $S.D.=.64$); 2) gender difference effected the different level of the people's attitude towards community meeting in Nong Khae, Saraburi Province at Sig. level of .05; 3) the political participation had statistically correlated to the people's attitude towards community meetings in Nong Khae, Saraburi Province at .00level of significance.

Keywords: attitude, community meetings, Saraburi Province

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงและเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาดูแลให้คำแนะนำจากคณาจารย์ในคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตภาภา ธิรศิริกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนั้น ผู้วิจัย จักขอขอบคุณ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้บังคับบัญชา และครอบครัว และ ญาติมิตร ของผู้วิจัยทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา ตลอดระยะเวลาในการศึกษา และการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณาของบุคคลดังกล่าวข้างต้นเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ แต่ผู้มิอุปการะคุณแก่ข้าพเจ้าทุกๆท่าน มา ณ ที่นี้

วันชนะ มาเกิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ก)
ABSTRACT.....	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ค)
สารบัญ.....	(ง)
สารบัญตาราง.....	(ฉ)
สารบัญภาพ.....	(ช)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดเรื่องประชาคม	5
2.2 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	11
2.3 ข้อมูลพื้นที่ในการศึกษา	12
2.4 งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	15
3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	15
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	16
3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ.....	17
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	19
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล.....	19
4.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	20
4.3 ทักษะจิตของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแคจังหวัด สระบุรี.....	22
4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	24
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	29
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	29
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	32
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	33
บรรณานุกรม.....	34
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย.....	35
ภาคผนวก ข ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	40
ประวัติผู้วิจัย.....	41

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงจำนวน ร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และอาชีพ.....	34
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยปัจจัยความมี ปัญหา.....	38
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อทัศนคติของ ประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.....	40
4.4	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับทัศนคติของประชาชนต่อ การจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.....	41
4.5	การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีจำแนกตามเพศเป็นรายคู่.....	43
4.6	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับทัศนคติของประชาชนต่อ การจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.....	47
4.7	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้กับทัศนคติของประชาชน ต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.....	48
4.8	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับทัศนคติของประชาชน ต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.....	49
4.9	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนต่อการ จัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	50
4.10	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทของประชาชนในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของการพัฒนาการเมืองที่คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองจากระบอบเผด็จการไปสู่การเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้นจึงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของรัฐให้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองในหลายลักษณะทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยในแต่ละประเทศ ซึ่งบทบาทของประชาชนต้องสามารถแสดงออกผ่านการเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นในเวทีสาธารณะได้ตลอดเวลา จึงเห็นได้ว่า การจัดประชาคมการเมืองจึงกลายเป็นเวทีทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกถึงสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำประชาคมหมู่บ้านและประชาคมในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งกระบวนการจัดทำประชามนั้นตั้งอยู่บนแนวคิดเรื่องสิทธิพลเมืองในการใช้สิทธิและแสดงออกถึงหน้าที่ของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะ

ทั้งนี้แต่เดิม การจัดทำประชามมักเกิดขึ้นผ่านการสร้างความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่น ชนบท หรือที่อาจเรียกได้ว่าเป็นที่ประชุมเมือง (Town Meeting) โดยมีอาศัยสถานที่ที่เป็นกลางของชุมชนหรือมีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะเป็นจุดศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น ศาลาวัด โรงเรียน เป็นต้น โดยปัจจุบัน การจัดทำประชามมักได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีอยู่มากต่อการจัดทำประชามในชุมชนต่างๆ ซึ่งในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีนั้น พบว่าตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา หลายพื้นที่ได้มีการจัดทำประชามอยู่บ้าง โดยทำให้การพัฒนาพื้นที่ในระดับตำบลนั้นได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ แนวทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นจึงตั้งอยู่บนพื้นฐานการสร้างประชาสังคมให้กลายเป็นภาคส่วนที่มีความเข้มแข็งพร้อมก้าวผ่านไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” จึงมุ่งศึกษาทั้งระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาม ไปพร้อมกับระดับการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม อันจะนำไปสู่การค้นหาแนวทางการพัฒนาการจัดประชาคมในระดับท้องถิ่น อันยังประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตยให้มั่นคงยั่งยืนตามมา เพราะการทำประชาคมก็คือการวางรากฐานของการเมืองแบบประชาธิปไตยที่คำนึงถึงสิทธิพลเมืองไปพร้อมกัน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ ที่สัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม
3. ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการจัดประชาคมในระดับท้องถิ่น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ประเด็นในการศึกษาเน้นทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอในเขตพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 400 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา 1 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Moment Product Correlation)

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาคม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของสมาชิกในชุมชนด้วยความตระหนักต่อความเป็นพลเมืองทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อกิจกรรมและผลประโยชน์สาธารณะ

ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของสมาชิกในชุมชนด้วยความตระหนักต่อความเป็นพลเมืองทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อกิจกรรมและผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น และการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม

การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น หมายถึง สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมในการทำประชาคมมีแสดงออกถึงการนำเสนอประเด็น การให้เหตุผลต่อประเด็นสาธารณะ และการร่วมลงมติเพื่อให้ได้ข้อสรุปจากการทำประชาคมในครั้งนั้นๆ

การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชามติ หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำข้อสรุปจากการทำประชามติที่เกิดขึ้นไปปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบร่วมกันบนพื้นฐานของความเป็นพลเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ก็คือ การเข้าไปมีบทบาทของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองหรือกิจกรรมสาธารณะ โดยมุ่งผลเข้าไปมีอิทธิพลผลักดันให้ผลลัพธ์ในกระบวนการนโยบายเป็นไปตามความต้องการของประชาชน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเรื่องประชาคม
- 2.2 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.3 ข้อมูลพื้นที่ในการศึกษา
- 2.4 งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเรื่องประชาคม

ประชาคมเกิดขึ้นจากสมาชิกชุมชนที่มีความเข้าใจ เรื่องสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของพลเมือง หรือกล่าวได้ว่าประชาคมเกิดจากความตระหนักหรือความสำนึกในเรื่องสิทธิพลเมือง ซึ่งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยก่อให้เกิดความคิดและความตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นสาธารณะต่างๆ ที่เป็นปัญหา หรืออาจเป็นทุกขร้อนภายในชุมชนที่ใกล้ตัวทั้งในปัจจุบันหรืออนาคต โดยเป็นความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ที่จะให้มีขึ้นในชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ซึ่งสมาชิกของชุมชนก็จะรวมตัวกันเพื่อช่วยกันคิดและช่วยกันทำ

โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 นั้น นิยามคำว่า “การจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน” หมายถึง การจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่

จึงเห็นได้ว่า ประชาคมจึงหมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของสมาชิกในชุมชนด้วยความตระหนักต่อความเป็นพลเมืองทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อกิจกรรมและผลประโยชน์สาธารณะ

จากข้างต้นย่อมพบว่า ชุมชนเป็นของสมาชิกทุกคนในชุมชน เมื่อมีสถานการณ์หรือปัญหาใดก็ตามเป็นทั้งสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ โดยชอบของสมาชิกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนทุกคน จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะอันเป็นประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการจัดทำเวทีประชาคมนับเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนได้เข้ามาแสดงบทบาทร่วมกันทั้งการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการลงมือทำ

ในประเด็นสาธารณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกโดยรวมในชุมชนด้วยความเชื่อมั่นว่าสมาชิกทุกคนสามารถคิดได้ ทำเป็น ถ้าเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ร่วมกัน

ทั้งนี้จึงถือได้ว่า ประชาคม เป็นการรวมตัวของสมาชิกในชุมชน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนด้วยตนเอง เช่น การแก้ไขปัญหาชุมชน การวางแผนพัฒนาชุมชน การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีวัตถุประสงค์หรือสนใจในเรื่องเดียวกัน เป็นการรวมตัวกันตามสถานการณ์ หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โดยไม่มีใครสั่ง สมาชิกที่มา รวมกันมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมรับผิดชอบอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและศีลธรรมอันดีของสังคม ทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ด้วยกัน มีความรัก ความเอื้ออาทร ผูกพันต่อกันด้วยความรู้สึกนึกใน ความเป็นเจ้าของชุมชน (สมาน รินทูลี, 2559)

อย่างไรก็ดีกลับพบว่า สังคมไทยปัจจุบัน การจัดทำประชาคมยังไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ แต่การรวมตัวของสมาชิกในชุมชนเพื่อร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้แก่ชุมชน ซึ่งถือเป็นเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจากประชาคมต้องมิกติกาของการอยู่ร่วมกันหรือวินัยของชุมชนที่ไม่ดำเนินการใดๆ ในสิ่งที่ฝ่าฝืนกฎหมายไม่ใช่มิกฎหมายไม่แสดงความก้าวร้าวหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลให้เกิดความเดือนร้อนรำคาญแก่ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยหลักปฏิบัติจึงยึดโยงอยู่บนปทัสถานอันดีงามตามครรลองประชาธิปไตยเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิ โดยยังคงไว้ซึ่งเสรีภาพและความเสมอภาคในการแสดงออกของสมาชิกทุกคนในการทำประชาคม

นอกจากนี้ โดยหลักการแล้วย่อมพบว่า การจัดทำประชาคมนั้นไม่มีงบประมาณเฉพาะที่จะใช้เป็นค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้แก่สมาชิกของชุมชนที่มา ร่วมกันคิด ร่วมทำในเวทีประชาคม แต่มักได้รับการสนับสนุนทางตรงและทางอ้อมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ข้อเสนอที่ได้รับการทำประชาคม มี 3 ลักษณะ

ได้แก่ ประการแรก ข้อเสนอที่ประชาคมสามารถทำได้เองโดยไม่ต้องใช้เงิน หรือ ประการที่สอง ข้อเสนอที่ประชาคมทำได้แต่ต้องขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น หรือสามเป็นข้อเสนอที่ประชาคมไม่สามารถทำได้ต้องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้ และประการที่สาม ข้อเสนอที่อาจได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ ภาคเอกชน องค์กรการต่างประเทศ โดยขึ้นอยู่กับข้อเสนอของประชาคมว่ามีความสอดคล้องกับเงื่อนไขของหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนได้หรือไม่เพียงใด (สมาน รินทวุฒิ, 2559)

อีกทั้งการทำประชามสนั้นมิได้จำกัดอยู่เฉพาะสมาชิกในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ เท่านั้น บุคคลภายนอกชุมชนที่ตระหนักถึงประเด็นสาธารณะในชุมชนก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวได้ด้วย เนื่องจากการจัดทำประชามสนั้นต้องเป็นเวทีที่ต้องการความคิดเห็นและประสบการณ์ที่มีความหลากหลายจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะนั้นๆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และขบวนการภาคประชาชนจะทำให้เกิดแนวคิด มุมมอง อันหลากหลายนำไปสู่การสร้างข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจรอบคอบมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการจัดทำประชามสนั้นไม่มีข้อจำกัดเรื่องขนาดหรือจำนวนสมาชิกในการรวมตัว โดยขึ้นอยู่กับความต้องการและความสนใจของสมาชิกที่มีต่อประเด็นบนเวทีประชาคมที่ร่วมกันตัดสินใจหยิบยกขึ้นมาเป็นหัวข้อในการปรึกษาหารือ พุดคุย หรือหาข้อมูลต่างๆ มาแลกเปลี่ยนกัน เพื่อให้มีการตัดสินใจและทำอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำประชามสนั้น ชุมชนที่มีการจัดทำประชามสนั้นจะทำให้สมาชิกของชุมชนได้เรียนรู้ ได้แสดงออกถึงสิทธิและเสรีภาพ บนรากฐานความเสมอภาคผ่านการคิด การทำ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ภายใต้การตัดสินใจร่วมกันด้วยเหตุผลและข้อตกลงของสมาชิกจากประชาคม ฉะนั้น หากประสบปัญหาหรือสถานการณ์ใดในชุมชนก็ให้ประชาคมเป็นเวทีที่มีบทบาทในการร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจร่วมกันดำเนินการและร่วมกันรับผิดชอบ ซึ่งประเด็นในการทำประชามสนั้นสามารถเป็นไปได้ทุกเรื่องที่สมาชิกของชุมชนสนใจ อาทิ คุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาสังคมต่างๆ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการจัดสรรผลประโยชน์ในทรัพยากรของชุมชน เป็นต้น

จึงเห็นได้ว่า การจัดทำประชามสนั้น สมาชิกของชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง โดยไม่ต้องรอให้ราชการสั่งการ เพราะประชาคมเป็นกิจกรรมทางสังคมที่สมาชิกของชุมชนมารวมตัวกันด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองและการเป็นสมาชิกของชุมชนที่ต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชน บนพื้นฐานความเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน โดยมุ่งพัฒนาให้ชุมชนที่น่าอยู่อาศัยหรือชุมชนที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ขั้นตอนการประชาคม ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหัวข้อที่จะประชาคมให้ชัดเจน เป็นขั้นตอนการกำหนดประเด็น สาธารณะที่สมาชิกต้องเข้ามามีบทบาทในการนำเสนอและคัดเลือกประเด็นที่ถือเป็นโจทย์ในการ ทำประชาคมอันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดระยะเวลาและสถานที่ที่จะประชาคม เป็นขั้นตอนการกำหนดช่วงเวลา ในการจัดทำประชาคม โดยยึดโยงถึงความพร้อมของสมาชิกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่ง ยึดถือความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไปพร้อมกันด้วย ซึ่งโดยมากมักเลือกใช้สถานที่ สาธารณะของชุมชนหรือหมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ 3 ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและเชิญเข้าร่วมประชาคม เป็นขั้นตอนที่ พยายามให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ถึงโอกาสการเข้ามามีบทบาทบนเวทีการทำประชาคมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประสานทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการประชาคมตามกำหนดการและสรุปผลการประชาคม เป็น ขั้นตอนสำคัญที่จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและซักซ้อมความเข้าใจในประเด็นที่จะนำมาทำ ประชาคม ทั้งผู้ที่เป็นแกนนำในการจัดทำประชาคม และผู้นำการทำประชาคม เพื่อให้การ ดำเนินการประชาคมสำเร็จผลตามกำหนดการรวมทั้งได้รับข้อสรุปผลการประชาคมที่เป็นรูปธรรม ตามมา

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า ทศนคคิของประชาชนต่อการจัดประชาคม จึงเป็น ความคิดเห็นของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของสมาชิกในชุมชนด้วย ความตระหนักต่อความเป็นพลเมืองทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อกิจกรรมและผลประโยชน์ สาธารณะ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น และการมีความรับผิดชอบ ร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม

การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ก็คือ สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมในการทำประชาคมมี แสดงออกถึงการนำเสนอประเด็น การให้เหตุผลต่อประเด็นสาธารณะ และการร่วมลงมติเพื่อให้ได้ ข้อสรุปจากการทำประชาคมในครั้งนั้นๆ

การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม ก็คือ การมีส่วนร่วมของ สมาชิกในการนำข้อสรุปจากการทำประชาคมที่เกิดขึ้นไปปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบร่วมกัน บน พื้นฐานของความเป็นพลเมือง

2.2 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ยุทธพร อิศรชัย (2567) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) ก็คือ การกระทำที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ ซึ่งไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ตาม อีกทั้งไม่ว่าจะมีความเป็นระเบียบหรือไม่ตาม รวมทั้งไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน ตลอดจนมีการใช้วิธีการทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม อันส่งผลให้มีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐบาล การบริหารงานของรัฐบาล หรือ การเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลในทุกระดับ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้ดำเนินการตามที่พลเมืองผู้นั้นหรือกลุ่มนั้นต้องการ กระทั่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

จากข้างต้น คุณลักษณะร่วมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีสามประการ ได้แก่ ประการแรก ต้องเกิดขึ้นตามความสมัครใจ และ ประการที่สอง ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ ประการที่สาม กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นไปตามกฎหมาย กำหนดให้กระทำ หรือไม่ก็ใช้วิธีการที่ขัดกับกฎหมายก็ได้

จึงเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นกลไกทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย กระทั่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการชีวิตความเป็นประชาธิปไตยของรัฐต่างๆ เนื่องจากรัฐที่มีพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย มักกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามกฎหมาย และมีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุกระดับตลอดกระบวนการทางการเมืองทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น

ยุทธพร อิศรชัย (2567) เสนอให้เห็นว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจำแนกได้หลากหลายรูปแบบตามแนวคิดหรือเกณฑ์ต่าง ๆ หากพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดประชาธิปไตย อาจจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบแรก การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรง (Direct Political Participation) โดยการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชนหรือพลเมืองของรัฐจะมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม เช่น การลงประชามติ (referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (initiative) การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

รูปแบบที่สอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม (Indirect Political Participation) ประชาชนจะเลือกตัวแทนทางการเมืองของตนเข้าไปใช้อำนาจธิปไตยแทนตนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง

รูปแบบที่สาม ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) เป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อมและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชน อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของผู้แทน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ “สถาบันการเมือง” ต่าง ๆ เช่น องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้

รูปแบบที่สี่ ประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ (Deliberative Democracy) เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน โดยหลักการประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือจะเน้นการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่เป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัดคือการที่ภาคประชาชนหรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์แลกเปลี่ยนถกแถลงหารือกันเพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคนหรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป

จากข้างต้นจึงพบว่า การมีส่วนร่วมในทางการเมืองจึงเป็นหัวใจหลักสำคัญของประชาธิปไตย รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่หลากหลายเหล่านี้ ได้ทำให้ประชาชนมีบทบาททางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังพบว่าประชาชนจะสามารถสื่อสารกับรัฐได้ดีขึ้นเพื่อผลักดันผลสรุปในเชิงประเด็นสาธารณะให้เกิดการตัดสินใจเป็นไปตามการสนับสนุนจากสาธารณชน รวมทั้งมีโอกาสผสมผสานผลประโยชน์ร่วมกันจากทุกภาคส่วนเพื่อทำให้การดำเนินนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเปลี่ยนผ่านไปสู่ “การเป็นประเด็นสาธารณะ” ที่ทุกภาคส่วนบรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมตามที่ประชาชนต้องการ

จากข้างต้นจึงเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ก็คือ การเข้าไปมีบทบาทของประชาชน ในกิจกรรมทางการเมืองหรือกิจกรรมสาธารณะ โดยมุ่งผลเข้าไปมีอิทธิพลผลักดันให้ผลลัพธ์ในกระบวนการนโยบายเป็นไปตามความต้องการของประชาชน

2.3 ข้อมูลพื้นที่ในการศึกษา

หนองแค เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสระบุรี สภาพภูมิศาสตร์โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ที่ดินส่วนใหญ่ถูกใช้ประโยชน์ในการทำเกษตรกรรมและกิจการอื่น แต่เนื่องจากการมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวย รวมทั้งมีระยะทางห่างจากจังหวัดปริมณฑลอื่น ๆ ที่ไม่ไกลนัก โดยมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในอดีต อำเภอหนองแค ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2441 โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยมีขุนพรหมสี่ตี่เป็นนายอำเภอคนแรก ท้องที่นี้ในอดีตอยู่ในความปกครองของกรุงศรีอยุธยาซึ่งเป็นราชธานี พลเมืองดั้งเดิมมีเชื้อสายคนเมืองเหนือและเวียงจันทร์

ที่ตั้งและอาณาเขต พบว่า อำเภอหนองแคตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสระบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอหนองแซง และอำเภอเมืองสระบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอวิหารแดง

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอวิหารแดง, อำเภอหนองเสือ (จังหวัดปทุมธานี)

ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอวังน้อย อำเภอกุทึย และอำเภอภาชี (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ประชากรในอำเภอหนองแค อำเภอหนองแค มีจำนวนประชากร รวม 67,559 คน เป็นชาย 32,741 คน เป็นหญิง 34,818 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 22,159 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2562) (กศน.อำเภอหนองแค, 2567)

การแบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแคแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 ตำบล 181 หมู่บ้าน ได้แก่ หนองแค หนองไช้ น้ำ กุ่มหัก หนองแหม คชสิทธิ์ หนองจิก โลกตุม หนองจรเข้ โลกแย้ หนองนากบัวลอย หนองปลาหมอ ไร่ตำ หนองปลิง โพนทอง หนองโรง ห้วยขมิ้น และห้วยทราย

การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยท้องที่อำเภอหนองแคประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 19 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองแค เทศบาลตำบลหินกอง เทศบาลตำบลคชสิทธิ์ เทศบาลตำบลไร่ตำ องค์การบริหารส่วนตำบลกุ่มหัก องค์การบริหารส่วนตำบลคชสิทธิ์ องค์การบริหารส่วนตำบลโลกตุม-โพนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลโลกแย้ องค์การบริหารส่วนตำบลบัวลอย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยขมิ้น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไช้ น้ำ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแหม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจรเข้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาหมอ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง และ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโรง

2.4 งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สมพร เฟื่องจันทร์ (2558) ศึกษาถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในด้านการศึกษา สังคม และครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านการรับรู้ข่าวสาร การกล่อมเกลາทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รัศมี ทองศิริไพโรศรี วิจิตรา ศรีสอน และ สันฐาน ชยนนท์ (2565) ศึกษาเรื่อง บทบาทลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมือง พบว่า ประชาคมเทศบาลเป็นผู้เสริมสร้างจิตสำนึก ความสามัคคี เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เป็นสื่อกลางในการรับฟังรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของชุมชน มีบทบาทประสานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทั้งหลายในชุมชน โดยเทศบาลได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ลักษณะในภาพรวม อีกทั้งเป็นชุมชนที่มีความรัก ความหวงแหน ความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชน เกิดความสงบสุขอันเป็นผลจากสมาชิกในชุมชนมีคุณภาพและคุณธรรม

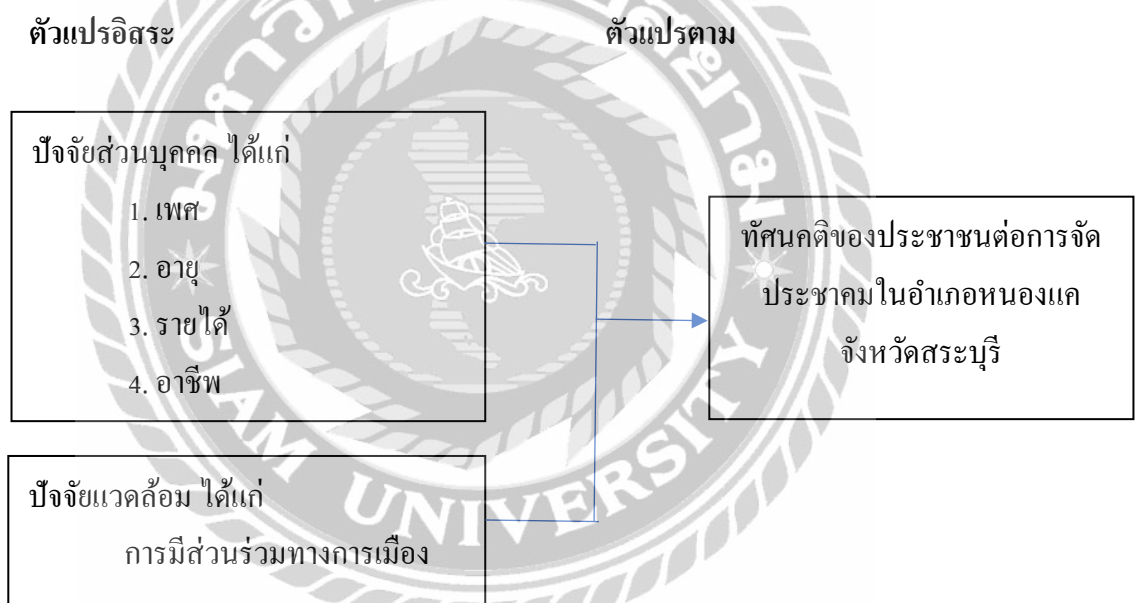
จักรี อัจจุลดา และ วัชรินทร์ สุทธิชัย (2558) ศึกษาเรื่อง ประชาคมหมู่บ้านกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตำแหน่ง และหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ประชาคมหมู่บ้านที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จงรักษ์ ชำนาญ และกฤษฎารรณ โฉมวัชรินทร์ (2563) ศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและผู้นำท้องถิ่นที่อยู่ในระดับดี และไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งในการตอบคำถามเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเด็นระยะเวลาการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการจัดเวทีประชาคมท้องถิ่นระดับหมู่บ้านและระดับตำบล

วินิจ ผาเจริญ และ เศรษฐ์ ใจเพชร (2565) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบการวิจัย

2.5.1 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ และปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

2.5.2 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” ครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี และความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามรายละเอียดวิธีการดำเนินการดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 67,559 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอในเขตพื้นที่ศึกษา ที่คำนวณจากสูตรของ Yamane (1973) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 โดยแทนค่าสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 & \text{ที่ระดับนัยสำคัญ } .05 \\
 \text{แทนค่า } n & = \frac{67,550}{1+67,550 (.05)^2} \\
 & = \frac{67,550}{168.88} \\
 & = 399.9
 \end{aligned}$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าวจะได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 399.9 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 400 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้ ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ...เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ทั้งนี้ จะทำการวัดระดับวิเคราะห์ และแปรผลจาก ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งจะมีให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวโดยใช้คำถามที่แสดงระดับการวัดข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญ	เกณฑ์การให้คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแจกแจงความถี่ จะใช้คะแนนเฉลี่ย แบ่งระดับความสำคัญของปัจจัยออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยทางคณิต (Arithmetic Mean) เพื่อหาความกว้างของชั้นเพื่อใช้ในการตีความข้อมูลที่ได้จากสูตรเพื่อเพิ่มค่า ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น สามารถกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด	4.21-5.00
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก	3.41-4.20
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปานกลาง	2.61-3.40
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อย	1.81-2.60
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยที่สุด	1.00-2.60

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
- ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยได้ทำการศึกษาจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำรา และเอกสารต่างๆ
- นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และขอคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal consistency method) ของครอนบัก วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 ซึ่งถือว่าแบบสอบถาม มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจเอกสาร (Documentary survey) ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีงานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสร้างกรอบความคิดในการวิจัย
2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field survey) ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)
3. เมื่อได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อได้ข้อมูลที่ตอบสนองตามความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. การคำนวณหาข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. การคำนวณหาข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ LSD Analysis) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product-Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

- 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล
- 4.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 4.3 ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
- 4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และอาชีพ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	205	51.3
หญิง	168	42.0
เพศทางเลื้อก	27	6.8
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25 ปี	73	18.3
25-35 ปี	174	43.5
36-45 ปี	98	24.5
46-60 ปี	55	13.8
60 ปี ขึ้นไป	73	18.3
รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 15,000 บาท	132	33.0
15,001-30,000 บาท	184	46.0
30,001 บาทขึ้นไป	84	21.0

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	116	29.0
เกษตรกร	132	33.0
ธุรกิจส่วนตัว	92	23.0
อื่นๆ	60	15.0

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่แสดงทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และอาชีพ พบว่า

ปัจจัยด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาได้แก่ เพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และเพศทางเลือก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

ปัจจัยด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาได้แก่ 36-45 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5, 18-25 ปี และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และสุดท้ายคือ 46-60 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ปัจจัยด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-30,000 บาท จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 และสุดท้ายคือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ปัจจัยด้านอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาได้แก่ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และสุดท้าย อื่นๆ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

4.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การวิเคราะห์ผลการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองวัดระดับความคิดเห็นตามคะแนน 1 2 3 4 และ 5 ทั้งนี้กำหนดให้เกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยปัจจัยความมีปัญหา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน	4.35	0.92	มากที่สุด
หน้าที่ของพลเมืองคือการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง	4.04	0.93	มาก
การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.96	1.02	มาก
ความใส่ใจต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ	4.12	0.97	มาก
การติดต่อระบบราชการก็ถือว่าเป็นบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง	4.37	0.93	มากที่สุด
กิจกรรมของชุมชนเป็นงานสาธารณะที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมดำเนินการ	4.53	0.71	มากที่สุด
การเข้าไปร่วมกิจกรรมสาธารณะทุกอย่างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ	4.14	0.83	มาก
เรื่องของชุมชนเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญ	4.08	0.95	มาก
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นสิ่งที่มีสำคัญ	4.27	0.85	มากที่สุด
สมาชิกของชุมชนจำเป็นต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมของส่วนรวมร่วมกัน	4.56	0.73	มากที่สุด
รวม	4.24	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=.68) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกของชุมชนจำเป็นต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมของส่วนรวมร่วมกัน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=.73) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมของชุมชนเป็นงานสาธารณะที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.71) การติดต่อระบบราชการก็ถือว่าเป็นบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.93) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.92) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นสิ่งที่มีสำคัญ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.85) การเข้าไปร่วมกิจกรรมสาธารณะทุกอย่างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.83) ความใส่ใจต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.97) เรื่องของชุมชน

เป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญ (\bar{X} = 4.08, S.D.=0.95) หน้าที่ของพลเมืองคือการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง (\bar{X} = 4.04, S.D.=0.93) การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง (\bar{X} = 3.96, S.D.=1.02) และสุดท้ายคือ การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง (\bar{X} = 3.96, S.D.=1.02)

4.3 ทักษะจิตของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

การวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะจิตของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี วัดระดับทักษะจิตตามคะแนน 1 2 3 4 และ 5

ทั้งนี้กำหนดให้เกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

- 4.21 – 5.00 หมายถึง มีทักษะจิตในระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง มีทักษะจิตในระดับมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง มีทักษะจิตในระดับปานกลาง
- 1.81 – 2.60 หมายถึง มีทักษะจิตในระดับน้อย
- 1.00 – 1.80 หมายถึง มีทักษะจิตในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อทักษะจิตของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ทักษะจิตของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค	ระดับทักษะจิต		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
จังหวัดสระบุรี			
การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น			
มีมุมมองในทางที่ดีต่อการทำประชาคม	4.46	0.79	มากที่สุด
มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการทำประชาคมเสมอ	4.04	0.89	มาก
มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมการทำประชาคมเสมอ	3.97	1.02	มาก
มีความพร้อมที่จะร่วมเสนอแนะเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม	4.14	0.92	มาก
มีความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม	4.48	0.82	มากที่สุด
รวม	4.22	0.71	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี	ระดับทัศนคติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาม			
การยึดหลักเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเมื่อได้เข้าร่วม การทำประชาม	4.56	0.63	มากที่สุด
การสร้างความเห็นพ้องในกลุ่มผู้เข้าร่วมทำประชามเป็นสิ่งที่มีความ สำคัญ	4.11	0.82	มาก
การปฏิบัติตามมติหรือข้อตกลงตามที่ประชามเห็นพ้องเป็นสิ่งที่ ที่ต้องดำเนินการตามนั้น	4.04	0.97	มาก
ทุกคนต้องมีส่วนรับผิดชอบเมื่อดำเนินการตามที่ประชามเห็น พ้องแล้ว	4.23	0.84	มาก
สมาชิกในชุมชนต้องมีความรับผิดชอบต่อมติหรือข้อตกลงของ ประชามร่วมกัน	4.60	0.67	มากที่สุด
รวม	4.31	0.57	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.23	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.23, S.D.=.64) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.31, S.D.=0.57) รองลงมาได้แก่ การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น (\bar{X} = 4.22, S.D.=0.71)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อของการมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.22, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาตามรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาม (\bar{X} = 4.48, S.D.=0.82) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีมุมมองในทางที่ดีต่อการทำประชาม (\bar{X} = 4.46, S.D.=0.79) มีความพร้อมที่จะร่วมเสนอแนะเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาม (\bar{X} = 4.14, S.D.=0.92) มีความสนใจที่จะเข้าร่วม

การทำประชามเสมอ ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.89) และ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมการทำประชามเสมอ ($\bar{X}=3.97$, S.D.=1.02)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายชื่อของการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกในชุมชนต้องมีความรับผิดชอบต่อมติหรือข้อตกลงของประชามร่วมกัน ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การยึดหลักเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาม ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.63) ทุกคนต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อมติดำเนินการตามที่ประชามเห็นพ้องแล้ว ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.84) การสร้างความเห็นพ้องในกลุ่มผู้เข้าร่วมทำประชามเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.82) และ การปฏิบัติตามมติหรือข้อตกลงตามที่ประชามเห็นพ้องเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการตามนั้น ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.97)

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี” มีสมมติฐานจำนวน 5 ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี

โดยผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัด
 ประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

	S.S.	Df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.29	2.00	1.64	4.01	0.02
ภายในกลุ่ม	162.49	397.00	0.41		
รวม	165.78	399.00			

จากตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชน
 ต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ 0.02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัด
 สระบุรีจำแนกตามเพศเป็นรายคู่

เพศ	ชาย	หญิง	เพศทางเลือก
ชาย	-		0.01
หญิง		-	
เพศทางเลือก			-

จากตารางที่ 4.5 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนอง
 แค จังหวัดสระบุรีจำแนกตามเพศเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ เพศชายกับเพศทางเลือก มี
 ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัด
 ประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

	S.S.	Df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.37	3.00	0.46	1.10	0.35
ภายในกลุ่ม	164.41	396.00	0.42		
รวม	165.78	399.00			

จากตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชน
 ต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ 0.35 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.7 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้กับทัศนคติของประชาชนต่อการ
 จัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

	S.S.	Df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.17	2.00	.09	.21	.81
ภายในกลุ่ม	165.60	397.00	.42		
รวม	165.78	399.00			

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของ
 ประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ 0.81 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.8 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

	S.S.	Df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.25	3.00	.08	.20	.90
ภายในกลุ่ม	165.53	396.00	.42		
รวม	165.78	399.00			

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.90 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

	ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี	
	(r)	Sig.
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	.92	.00

หมายเหตุ * อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีที่ระดับ .92 โดยค่า Sig. เท่ากับ .00 แสดงว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปร	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	0.02	เป็นไปตามสมมติฐาน
อายุ	0.35	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
รายได้	0.81	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
อาชีพ	0.90	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.00	เป็นไปตามสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .35 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .81 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .90 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอในเขตพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Moment Product Correlation) ทั้งนี้ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคม และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่แสดงทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และอาชีพ พบว่า

ปัจจัยด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาได้แก่ เพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และเพศทางเลือก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

ปัจจัยด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาได้แก่ 36-45 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5, 18-25 ปี และ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และสุดท้ายคือ 46-60 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ปัจจัยด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-30,000 บาท จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 และสุดท้ายคือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ปัจจัยด้านอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมา ได้แก่ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และสุดท้าย อื่นๆ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=.68) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกของชุมชนจำเป็นต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมของส่วนรวมร่วมกัน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=.73) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมของชุมชนเป็นงานสาธารณะที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.71) การติดต่อระบบราชการก็ถือว่าเป็นบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.93) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.92) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.85) การเข้าไปร่วมกิจกรรมสาธารณะทุกอย่างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.83) ความใส่ใจต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.97) เรื่องของชุมชนเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.95) หน้าที่ของพลเมืองคือการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.93) การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=3.96$, S.D.=1.02) และสุดท้ายคือ การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=3.96$, S.D.=1.02)

5.1.2 สรุปผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์

ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.=.64) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้านการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.57) รองลงมาได้แก่ การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.71)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อของการมีบทบาทแสดงความคิดเห็น ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาตามรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า มีความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาคม ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.82) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีมุมมองในทางที่ดีต่อการทำประชาคม ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.79) มีความพร้อม

ที่จะร่วมเสนอแนะเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาม (\bar{X} = 4.14, S.D.=0.92) มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการทำประชามเสมอ (\bar{X} = 4.04, S.D.=0.89) และ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมการทำประชามเสมอ (\bar{X} = 3.97, S.D.=1.02)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านรายข้อของการมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำประชาม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.31, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาตามรายข้อส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกในชุมชนต้องมีความรับผิดชอบต่อมติหรือข้อตกลงของประชามร่วมกัน (\bar{X} = 4.60, S.D.=0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การยึดหลักเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเมื่อได้เข้าร่วมการทำประชาม (\bar{X} = 4.56, S.D.=0.63) ทุกคนต้องมีส่วนรับผิดชอบเมื่อดำเนินการตามที่ประชามเห็นพ้องแล้ว (\bar{X} = 4.23, S.D.=0.84) การสร้างความเห็นพ้องในกลุ่มผู้เข้าร่วมทำประชามเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ (\bar{X} = 4.11, S.D.=0.82) และ การปฏิบัติตามมติหรือข้อตกลงตามที่ประชามเห็นพ้องเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการตามนั้น (\bar{X} = 4.04, S.D.=0.97)

ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และอาชีพ กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .35 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .81 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .90 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินิจ ผาเจริญ และ เซษฐ์ ใจเพชร (2565) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งผลการศึกษาของ จงรักษ์ ชำนาญ และกฤษฎวรรณ โล่ห์วัชรินทร์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ทั้งนี้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและผู้นำท้องที่อยู่ในระดับดี และไม่แตกต่างกันมากนัก

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัศมี ทองศิริ ไพรศรี วิจิตรา ศรีสอน และ สันฐาน ขยมนนท์ (2565) ศึกษาเรื่อง บทบาท ลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมือง พบว่าประชาคมเทศบาลเป็นผู้เสริมสร้างจิตสำนึก ความสามัคคี เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เป็นสื่อกลางในการรับฟังรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของชุมชน มีบทบาทประสานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทั้งหลายในชุมชน รวมทั้งผลการศึกษาของ จักรี อัจจุลา และวัชรินทร์ สุทธิชัย (2558) เรื่อง ประชาคมหมู่บ้านกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาการทำประชามควรรให้รัฐสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานของภาคประชาชน

2. ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการทำประชามทั้งในระดับหมู่บ้านและในระดับอำเภอ เพื่อขยายพื้นที่หรือเวทีการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำนโยบายสาธารณะ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประเด็นการจัดทำประชามในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ผ่านการศึกษาเชิงสำรวจกับประชาชนในจังหวัดต่างๆ

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่ วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น วัฒนธรรมชุมชน หลักธรรมาภิบาลที่มีต่อทัศนคติของประชาชนในการทำประชาม

บรรณานุกรม

- จงรักษ์ ชำนาญ และกฤษวรรธน์ โล่ห์วัชรินทร์. (2563). การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลบ้านเต่า อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 9(1), 293-301.
- จักรี อัจจุลา และวัชรินทร์ สุทธิชัย. (2558). ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 9(3), 231-240.
- ยุทธพร อิศรชัย. (2567). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง. <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง>.
- รัศมี ทองสิริไพโรศรี วิจิตรา ศรีสอน และ สัมฐาน ชยนนท์. (2565). บทบาท ลักษณะ และองค์ประกอบของประชาคม เทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย*, 23(1), 330-336.
- วินิจ ผาเจริญ และ เศรษฐ์ ใจเพชร. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 3(1), 1-11.
- สมพร เพ็ญจันทร์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *วารสารสารสนเทศ*, 14(2), 97-106.
- สมาน รินทวุฒิ. (2559). *ประชาคม คืออะไร*.
http://www.tbbanfang.go.th/index.php?op=articlecenter_detail&art_id=1033&id=9592
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอหนองแคว. (2567). *ข้อมูลทั่วไปของอำเภอหนองแคว*.
<https://sites.google.com/sara.nfe.go.th/nongkhae01/ข้อมูลทั่วไป/ประวัติอำเภอหนองแคว>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี”

คำแนะนำ

1. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่สอดคล้องกับ

ความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ ชาย หญิง เพศทางเลือก
2. อายุ 18-25 ปี 25-35 ปี 36-45 ปี
 46-60 ปี 60 ปี ขึ้นไป
3. รายได้ ไม่เกิน 15,000 บาท 15,001-30,000 บาท
 30,001 บาทขึ้นไป
4. อาชีพ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร
 ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน					
2	หน้าที่ของพลเมืองคือการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง					
3	การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง					
4	ความใส่ใจต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ					
5	การติดต่อระบบราชการก็ถือว่าเป็นบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง					
6	กิจกรรมของชุมชนเป็นงานสาธารณะที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมดำเนินการ					
7	การเข้าไปร่วมกิจกรรมสาธารณะทุกอย่างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ					
8	เรื่องของชุมชนเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญ					
9	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นสิ่งที่มีสำคัญ					
10	สมาชิกของชุมชนจำเป็นต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมของส่วนรวมร่วมกัน					

ส่วนที่ 3 ทักษะคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

	ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี	ระดับทัศนคติ				
		5	4	3	2	1
	การมีบทบาทแสดงความคิดเห็น					
11	มีมุมมองในทางที่ดีต่อการทำประชาคม					
12	มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการทำประชาคมเสมอ					

	ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดประชามติในอำเภอหนอง แค จังหวัดสระบุรี	ระดับทัศนคติ				
		5	4	3	2	1
13	มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมการทำประชามติเสมอ					
14	มีความพร้อมที่จะร่วมเสนอแนะเมื่อได้เข้าร่วมการทำ ประชามติ					
15	มีความพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเมื่อได้เข้า ร่วมการทำประชามติ					
	การมีความรับผิดชอบร่วมกันตามข้อสรุปของการทำ ประชามติ					
16	การยึดหลักเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเมื่อได้เข้า ร่วมการทำประชามติ					
17	การสร้างความเห็นพ้องในกลุ่มผู้เข้าร่วมทำประชามติเป็น สิ่งที่มีความสำคัญ					
18	การปฏิบัติตามมติหรือข้อตกลงตามที่ประชามติเห็นพ้อง เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการตามนั้น					
19	ทุกคนต้องมีส่วนรับผิดชอบเมื่อดำเนินการตามที่ประชามติ เห็นพ้องแล้ว					
20	สมาชิกในชุมชนต้องมีความรับผิดชอบต่อมติหรือข้อตกลง ของประชามติร่วมกัน					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม มา ณ ที่นี้

การทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.973	20

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	3.17	1.234	30
a2	3.10	1.185	30
a3	3.13	1.196	30
a4	3.13	1.196	30
a5	3.20	1.270	30
a6	4.03	.999	30
a7	3.70	.988	30
a8	3.77	1.006	30
a9	3.90	.995	30
a10	4.13	1.042	30
b11	3.17	1.234	30
b12	3.10	1.185	30
b13	3.13	1.196	30
b14	3.13	1.196	30
b15	3.20	1.270	30
c16	4.03	.999	30
c17	3.70	.988	30
c18	3.77	1.006	30
c19	3.90	.995	30
c20	4.13	1.042	30

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
70.53	328.533	18.125	20

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : วันชนะ มาเกิด
 วัน เดือน ปีเกิด : 28 กุมภาพันธ์ 2536
 ที่อยู่ปัจจุบัน : 78/2 ถ.บางเชือกหนัง แขวงบางเชือกหนัง เขต ตลิ่งชัน
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10170

วุฒิการศึกษา
 : ร.บ. (การปกครอง) มหาวิทยาลัยรังสิต, 2560
 : ร.ม. (การปกครอง) มหาวิทยาลัยสยาม, 2566

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง : ประจําแผนกกรมสวัสดิการทหารบก
 สถานที่ทำงาน : กรมสวัสดิการทหารบก กระทรวงกลาโหม

การนำเสนองานวิจัย

วันชนะ มาเกิด และ ยุวัฒน์ วุฒเมธี. (2568). ทศนคติของประชาชนต่อการจัดประชาคมในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 8(3), xx-xx.

